

God vergeeft

Hand-out bij de leerdienst over zondag 21, vraag en antwoord 56 van de Heidelbergse Catechismus

Zondagavond 16 augustus 2020

Hervormde streekgemeente Noordhorn-Saaksum

Klassieke versie

Vraag en antwoord 56: Wat gelooft u over de vergeving van de zonden?

Dat God mij vanwege de genoegdoening door Christus al mijn zonden en ook mijn zondige aard, waartegen ik mijn leven lang te strijden heb, niet meer wil gedenken, maar mij uit genade de gerechtigheid van Christus wil schenken, opdat ik nimmer in het gericht van God zal komen.

Eenvoudige versie (dr. W. Verboom)

Vraag en antwoord 56: Wat geloof je van de vergeving van de zonden?

Dat God om Jezus' wil mijn zonden en mijn zondige aard vergeeft en vergeet. In plaats daarvan schenkt Hij mij de gerechtigheid van Christus.

Thema en aandachtspunten

God vergeeft

1. Wat vergeeft God?
2. Waarom vergeeft God?
3. Hoe vergeeft God?
4. Waartoe vergeeft God?

Schriftlezing: Leviticus 4:27-31; Micha 7:18-20; Kolossenzen 2:13-14

Zingen: Psalm 103:2,6 | Weerklank lied 387:1,2 | Psalm 86:3 | Psalm 32:1

Samenvatting van de preek

Vergeving is de kern van het Evangelie, maar – omdat het er in de kerk vaak over gaat – misschien ook wel een uitgehold begrip. We weten het wel, hoe dat zit, we kijken en horen er niet meer van op. De bedoeling van de HC is dat we dat wél weer gaan doen, dat het een wónder wordt, dat God vergeeft!

1. Wat vergeeft God?

God vergeeft ‘al mijn zonden’. Ook al denken wij, moderne mensen, dat we geen zondaars zijn. Hooguit mensen die af en toe fouten maken. Niet perfect natuurlijk, maar zóndaars! De HC is – in navolging van de Bijbel – eerlijk: wij hebben zonden, veel zelfs, nl. van daad, woord en gedachte. Bewust en onbewust (Ps. 19:6 berijmd). Zonden van de jeugd en van de ouderdom.

Maar het is nog erger: ‘en ook mijn zondige aard’. De zonde gaat *dieper* dan wat ik doe – ik *ben* zondaar. Het zit in mijn hart, mijn wil, mijn denken, mijn verlangen. David belijdt: het is niet alleen deze zonde met Bathseba, die roept om straf – nee, ik ben in ongerechtigheid geboren! (Ps. 51:3 berijmd) Die zondige aard is dus geen excuus (‘ik ben nu eenmaal zo’), maar *schuld*. God heeft ons niet zo gemaakt, maar wij zijn zo geworden na de zondeval.

Dat de HC de nadruk legt op ‘al mijn zonden en mijn zondige aard’ is pure genade. Want nu ga ik het wonder ervan inzien, dat God dat álles wil vergeven. Oók na de zoveelste keer. Ook na wéér die ene zonde. De HEERE ziet ons graag komen, om alles voor Hem te belijden – dan neemt Hij onze zonden weg, graag zelfs!

2. Waarom vergeeft God?

Vergeeft God omdat Hij de zonde niet zo erg vindt? Omdat Hij niet moeilijk doet – zand erover? Nee! Want de zonde is erg. God vergeeft alleen ‘vanwege de genoegdoening door Christus’. De Vader kan alleen vergeven omwille van de Zoon – omdat Hij de schuld gedragen heeft. De schuld *moest* gedragen worden, er moest verzoening, genoegdoening plaatsvinden.

In het OT werd er, na zondebelijdenis, door de priester een dier geofferd ter verzoening. De zonden gingen over van de zondaar op de zondebok. Dat wijst op de Heere Jezus, de zondebok bij uitstek. Hij is het Lam van God, Dat de zonden der wereld wegdraagt! (Joh. 1:29)

Zonder die verzoening is er geen vergeving. God zet Zijn recht niet aan de kant voor Zijn genade, maar beiden gaan samen op. Doordat Hij Zijn recht liet gelden aan Zijn geliefde Zoon, kan Hij Zijn genade aan ons mensen schenken. Al mijn zonden, ja zelfs mijn zondige aard, nam Christus op Zich!

3. Hoe vergeeft God?

Hoe gaat Gods vergeving in zijn werk? Bij ons mensen is het vaak: *vergeven, maar niet vergeten*. Wij komen er nog wel eens op terug, halen oude koeien uit de sloot. 'Toen en toen heb je ook al...' Dat is ook een vorm van zonde, dat wij een ander zo moeilijk de zonden kunnen vergeven.

De HEERE is zo anders. De HC zegt dat Hij aan onze zonden 'niet meer wil gedenken'. Hij denkt er niet meer aan, Hij wil het vergeven én vergeten! Het is niet meer in Zijn gedachten, Hij komt er nooit meer op terug. 'Zo ver het oosten is van het westen, zo ver heeft Hij onze overtredingen van ons gedaan.' (Ps. 103:12)

Micha 7:19 zegt het nog mooier: 'U zult al hun zonden werpen in de diepten van de zee.' Op de zeebodem, dat is: voorgoed kwijt, onvindbaar, verloren. Al mijn zonden gaan kopje onder! Weg = weg. God zet er een bordje bij: 'verboden te vissen'. Gezonken in een oceaan van liefde. Zó onpeilbaar diep is die oceaan, want God had er Zijn eigen lieve Zoon voor over. Wat een genade voor mensen die soms met het verleden, hun zonden kunnen worstelen. Hij doet het weg, in een zee van eeuwige vergetelheid. Ik ben ervan bevrijd! 'Wie is een God als U, Die de ongerechtigheid vergeeft?' (Micha 7:18)

4. Waartoe vergeeft God?

Tot slot: waartoe. Dat wijst op het *doel* dat God voor ogen heeft met de vergeving. Dat is 'opdat ik nimmer in het gericht van God zal komen'. Ja, dat gericht heb ik verdiend. Zou God mij niet vergeven, dan ging ik in Gods oordeel ten onder. Rechtvaardig. Terecht.

Maar Hij heeft alles uit de kast getrokken om dat te voorkomen. Hij wil niet dat zondaren sterven, maar dat ze zich tot Hem zullen bekeren en leven! (Ez. 33:11) Voor wie met zijn/haar zonden en ellenden eerlijk voor Zijn aangezicht komt, alles belijdt en smeekt om vergeving – voor die mens is Gods gericht onschadelijk. Omdat Jezus Christus in dat gericht, in dat oordeel is geweest. Hij heeft het oordeel weggedragen aan het kruis. Daarom geen gericht, geen oordeel meer, maar eeuwig leven.

Om over door te denken/praten

1. Herkent u dat *vergeving* een uitgehold begrip kan worden? Is dat door de prediking van vanavond veranderd?
2. Vindt u het moeilijk om te erkennen dat de zonde er diep bij u in zit? Waarom wel/niet?

3. Geloofst u dat God ook uw zonden vergeven heeft? Hoe kunt u dat zeker weten?
4. Wat leert Gods vergeving ons over hoe wij elkaar moeten vergeven?

Weerklank lied 387 (berijming van HC antw. 56)

1. Loof God, die mij, al wat ik heb misdreven
om Christus' wil genadig wil vergeven,
daar Hij voor mij gerechtigheid verwierf.
Hij wil mijn zonden nimmermeer gedenken,
maar uit genade mij vergeving schenken,
omdat zijn Zoon ook voor mijn zonden stierf.

2. God ziet mij aan, hoezeer ik ben verloren,
geneigd tot zonde sinds ik werd geboren:
een aard waarmee ik heel mijn leven strijd.
Ik hoef in zijn gericht niet om te komen,
want Christus heeft mijn schuld op Zich genomen,
o troost zo groot, reeds hier in deze tijd.

(melodie: Psalm 103)

Gedicht: Ik ben mijn zonde moe (Jacqueline E. van der Waals)

Ik ben mijn zonde moe en mijn berouw,
Ik ben mij zelve moede en ik ben
Het zoeken moe naar God, dien ik niet ken,
En dien ik toch zoo gaarne kennen zou.

Ik ben mijn zwakheid moe en mijn verdriet,
Mijn arbeid en mijn hoop en mijn genot,
Maar bovenal het zoeken naar mijn God!
Ik ben het zoeken moede - maar God niet.

Hij ziet en kent mijn zonde en vergeeft
Ze zeventig maal zeven maal en meer.
Hij wil niet, dat mijn ziele sterft maar leeft.
O, wonderbare goedheid van den Heer,
Die naar zoo moedeloos een ziel nog vraagt,
Die alle dingen, en ook mij verdraagt.